

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

в галузі зайнятості», має стати одним із ключових орієнтирів для України [3]. Це дозволить не лише забезпечити продуктивну і вільно обрану зайнятість, але й гарантувати відповідність державної політики у сфері праці міжнародним зобов'язанням та стандартам захисту прав людини.

Отже, колізія між правом на працю та економічними інтересами держави є складним правовим явищем, що потребує врівноваженого підходу. Її подолання можливе шляхом поєднання економічних реформ із реальними гарантіями трудових прав, що забезпечить і стабільність держави, і належний рівень соціального захисту громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Верховна Рада України. Закон України «Про зайнятість населення» від 05.07.2012 р. № 5067-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
2. Верховна Рада України. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-08 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
3. Верховна Рада України. Конвенція МОП № 122 «Про політику в галузі зайнятості» від 09.07.1964 р. №993_062 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_062#Text
4. Верховна Рада України. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Національний інститут стратегічних досліджень. Дефіцит робочої сили в Україні та внутрішні резерви його подолання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.niss.gov.ua/doslidzhennya/sotsialna-polityka/defitsyt-robochoyi-syly-v-ukrayini-ta-vnutrishni-rezervy-yoho>

УДК 336.71(100):339.9

КОГУТЕНКО Д.В., магістрант

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

СВІТОВИЙ БАНК І ЙОГО РОЛЬ У ГЛОБАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ

Досліджено, як діяльність Світового банку впливає на глобальний економічний розвиток, соціальну сферу, екологічні процеси та політичні відносини між державами. Проаналізовано його місце у світовій фінансовій системі, інструменти підтримки, сучасні виклики та перспективи співпраці з Україною.

Ключові слова: Світовий банк, глобалізація, міжнародні фінансові організації, сталий розвиток, міжнародне кредитування, Україна.

Світовий банк, створений у 1944 році на Бреттон-Вудській конференції, є однією з провідних міжнародних фінансових організацій. Він складається з п'яти інституцій, серед яких найвідоміші — Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) та Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Ця структура дозволяє банку поєднувати функції кредитора та аналітичного центру, надаючи державам, що розвиваються, не лише фінансову допомогу, а й експертну підтримку та консультації щодо реформ і стратегічного розвитку. Важливо зазначити, що Світовий банк не обмежується однією сферою, а охоплює широкий спектр питань: економічний розвиток, соціальні програми, екологічні проекти та зміцнення інституційної спроможності держав.

Головною метою Світового банку є скорочення бідності та забезпечення сталого економічного зростання. Для цього організація реалізує довгострокові програми розвитку, підтримує реформи у сферах економіки, освіти та охорони здоров'я, а також стимулює приватні інвестиції в країнах, що розвиваються. Через такі заходи банк сприяє підвищенню рівня життя населення, розвитку людського капіталу та формуванню стабільної соціально-економічної бази для майбутнього розвитку.

Світовий банк використовує різноманітні фінансові інструменти для досягнення своїх цілей. Довгострокові кредити та пільгове фінансування дозволяють країнам вкладати кошти в інфраструктуру, охорону здоров'я та освіту. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) інвестує в приватний сектор, стимулюючи економічну активність та створення робочих місць, а Агентство з багатосторонніх інвестиційних гарантій (MIGA) забезпечує страхування ризиків для інвесторів. Для України, наприклад, ці інструменти проявилися у програмах

підтримки енергетичної модернізації, реформування державних підприємств та відновлення критичної інфраструктури в умовах війни.

Світовий банк виконує багатогранну роль у світовій економіці. Економічна функція проявляється у фінансуванні модернізації інфраструктури, енергетики та цифрових технологій, що дозволяє країнам підвищувати конкурентоспроможність та інтегруватися у світовий ринок. Соціальна роль полягає в інвестуванні в освіту, охорону здоров'я та програми боротьби з бідністю, що безпосередньо впливає на підвищення якості життя населення. Значна увага приділяється екологічним аспектам: банк підтримує розвиток «зеленої» енергетики, проекти з енергоефективності та заходи зі зменшення негативного впливу на клімат. Крім того, Світовий банк сприяє інтеграції держав у міжнародну економіку, формує стабільні політичні та економічні взаємини між країнами та надає експертну допомогу у впровадженні реформ.

Досвід взаємодії Світового банку з різними державами підтверджує його вагомий вплив. Після Другої світової війни банк сприяв відбудові Європи та модернізації її економіки. У країнах Африки та Латинської Америки банк підтримував програми розвитку сільського господарства, енергетики та освіти. Для України Світовий банк став стратегічним партнером у процесі реформування економіки, особливо у сфері енергетики, фінансової стабільності та післявоєнного відновлення критичної інфраструктури.

Попри значні досягнення, діяльність Світового банку має і негативні наслідки. Деякі країни-позичальники потрапляють у «боргову пастку», умови кредитування можуть вимагати проведення жорстких економічних реформ, що іноді супроводжується соціальними потрясіннями. Крім того, рішення Світового банку часто визначаються впливом розвинених держав, зокрема США, що може створювати відчуття політичної упередженості та дисбалансу інтересів.

На сучасному етапі Світовий банк активно орієнтується на досягнення Цілей сталого розвитку, боротьбу зі зміною клімату, фінансування проектів «зеленої» економіки та підтримку цифрової трансформації. Він також відіграє важливу роль у відновленні економік після глобальних криз, таких як пандемія COVID-19 та військові конфлікти. У цьому контексті банк прагне поєднувати фінансову підтримку з розвитком стратегічних компетенцій держав, забезпечуючи довгострокову стабільність та стійкість економічних систем.

Світовий банк є ключовим інструментом глобального розвитку, що впливає на економіку, соціальну сферу, екологічну безпеку та політичну стабільність країн. Для України його діяльність має стратегічне значення у сфері післявоєнного відновлення та підтримки реформ, спрямованих на інтеграцію у європейські та світові економічні процеси. Водночас для підвищення ефективності діяльності банку необхідно зважено підходити до соціальних аспектів та боргової політики країн-позичальників, забезпечуючи баланс між фінансовою допомогою та довгостроковими цілями сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. World Bank. Annual Report 2023. Washington, D.C.: The World Bank Group, 2023.
2. Stiglitz, Joseph E. Globalization and Its Discontents. New York: W.W. Norton, 2002.
3. Романенко Є. О. Міжнародні економічні організації. – К.: КНЕУ, 2019.
4. Sachs, Jeffrey D. The End of Poverty: Economic Possibilities for Our Time. New York: Penguin Books, 2005.
5. Світовий банк в Україні. <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>

УДК 35.073.53:355.018

КИРИЧЕНКО В.В., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ОБОРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ключові слова: боронні закупівлі, воєнний стан, державний фінансовий контроль, аудит, прозорість, антикорупція, ризик-менеджмент, держзакупівлі.